

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen

Fødevarestyrelsen

National handlingsplan mod antimikrobiel resistens hos dyr og i fødevarer

2024-2027

Indhold

1	Indledning	3
2	Baggrund.....	4
3	Vision for handlingsplanen.....	5
4	Indsatsområder i handlingsplanen.....	6
5.1	Styrkelse af overvågningen i et One Health perspektiv	7
5.2	Sunde husdyr med et ansvarligt og lavt forbrug af antibiotika	11
5.3	Målrettet kommunikation for at bidrage til oplyste valg	14
5.4	Høj prioritet til nationalt og internationalt samarbejde.....	16

ISBN: 978-87-93147-62-1

Udgave: 1

Fødevarestyrelsen • Stationsparken 31-33 • DK-2600 Glostrup

Tel +45 72 27 69 00 • Fax +45 72 27 65 01 • CVR 62534516 • EAN 5798000986008 • email@fvst.dk • www.fvst.dk

1 Indledning

Antimikrobiel resistens (AMR) er et stigende globalt problem, der truer sundheden for både mennesker og dyr, og påvirker miljøet. Derfor bør AMR håndteres i et "One Health" perspektiv på tværs af veterinær-, human- og miljøsektorerne.

Denne handlingsplan fortsætter indsatsen mod AMR hos dyr og i fødevarer i hele kæden fra jord til bord i perioden 2024-2027. Planen dækker både forbrug af antibiotika til produktionsdyr, regler for smittebeskyttelse i stalde samt overvågning af antibiotikaresistens hos produktionsdyr og i fødevarer.

Det er Fødevarestyrelsens tredje nationale handlingsplan; hvor den første plan blev lanceret i 2017 samtidig med Danmarks nationale One Health Strategi mod Antibiotikaresistens. Alle målsætninger i Fødevarestyrelsens anden handlingsplan fra 2021 er enten indfriet eller videreført i denne handlingsplan. Fødevarestyrelsen følger løbende implementeringen af indsatserne i handlingsplanen.

2 Baggrund

Hvis man vil begrænse udviklingen af resistens over for antibiotika, skal forbruget af antibiotika nedbringes, eftersom forbrug af antibiotika udvikler, fremmer og vedligeholder antibiotikaresistens.

Fødevarestyrelsen og landbrugserhvervet har siden 1970'erne haft fokus på at producere sunde husdyr og har iværksat bekæmpelsesprogrammer, som har resulteret i, at en række sygdomme i husdyrproduktionen, f.eks. Infektiøs Bovin Rhinotracheitis og Bovin virus diarré, er udryddet. Den nuværende PRRS-reduktionsplan er et eksempel på det samme. Siden 1990'erne har opmærksomheden også været rettet på risikoen for at udvikle antibiotikaresistente bakterier. Siden 2010 har Fødevarestyrelsen intensiveret arbejdet mod AMR gennem blandt andet en fælles antibiotika- og resistenshandlingsplan, en handlingsplan fra 2015 til bekæmpelse af husdyr-MRSA, Veterinærforlig II og III, samt Fødevareforlig 4.

Vigtigheden af nationale handlingsplaner mod AMR er blandt andet understreget i Verdens Sundhedsorganisationen WHO's

"Global Action Plan on Antimicrobial Resistance", i Verdens dyresundhedsorganisation WOAHS "Strategy on Antimicrobial Resistance and the Prudent Use of Antimicrobials" og EUs handlingsplan "A European One Health Action Plan against Antimicrobial Resistance (AMR)". EUs handlingsplan er en fælleseuropæisk udmøntning af "Global Action Plan on Antimicrobial Resistance". Danmarks nationale One Health Strategi mod Antibiotikaresistens er udviklet i et samarbejde mellem sundheds-, fødevare- og veterinærmyndighederne. Fødevarestyrelsens udmøntning af denne One Health strategi er beskrevet i de to foregående nationale handlingsplaner mod AMR samt i denne tredje handlingsplan.

Senest har et enigt Folketing den 11. juni 2024 indgået en Fødevare- og Veterinæraftale, der giver retning for AMR-indsatsen i perioden 2024-2027. Fødevarestyrelsen skal fortsætte initiativer, der har til formål at reducere, regulere og overvåge antibiotikaforbrug og -resistens, fremme smitteforebyggelse og hygiejnetiltag og demonstrationsprojekter med sigte på initiativer til at sænke antibiotikaforbruget. Derudover, sættes fokus på sunde dyr, kendte og nye alternativer til antibiotika, herunder deres effekt, og hvordan de eventuelt kan fremmes.

3 Vision for handlingsplanen

Fødevarestyrelsens vision for denne handlingsplan er at forebygge forekomsten af resistente mikroorganismer i dyr og fødevarer for at sikre effektiv behandling af mikrobielle infektioner hos mennesker og dyr.

4 Indsatsområder i handlingsplanen

Der er udpeget fire overordnede indsatsområder i handlingsplanen:

Styrkelse af
overvågningen i et
One Health perspektiv

Sunde husdyr med
et ansvarligt og lavt
forbrug af antibiotika

Målrettet
kommunikation for at
bidrage til oplyste valg

Høj prioritet af
nationalt og
internationalt
samarbejde

Hver af disse overordnede indsatsområder bliver beskrevet nærmere i det følgende, herunder med konkrete tiltag og aktiviteter for hvert område.

Styrkelse af overvågning i et One Health perspektiv

Fødevarestyrelsen vil styrke overvågningen af forbruget af antibiotika og af resistens i både dyr og i fødevarer for at understøtte nuværende og fremtidige initiativer og vurdere effekten af disse. Overvågningen bør ses i et samlet perspektiv, og det er vigtigt at have valide data for at træffe velfunderede beslutninger i forhold til fremtidige indsatser og forvalte lovgivningen bedst muligt.

Målsætninger for styrkelse af overvågningen:

- At bibeholde den brede overvågning af AMR i fødevarer og fødevareproducerende dyr med øget fokus på brug af helgenomsekventering (WGS).
- At fastholde eller om muligt reducere den lave forekomst af resistens i fødevarer med fokus på bakterier, der er resistente over for kritisk vigtige antibiotika til human behandling.
- At forbedre/optimere overvågningen af antibiotikaforbruget og højne datakvaliteten, så data kan målrettes til brug for beslutningstagere og den nationale kontrol.
- At øge tilgængeligheden af data for antibiotikaforbrug til brug i forskning.
- At øge indsigten i niveauet af resistens i sygdomsfremkaldende bakterier hos dyr.

5.1.1

Bibeholde en bred overvågning af resistens i fødevarer

Fødevarestyrelsen vil fortsat følge op på overvågningsresultater med tiltag for at bibeholde den lave forekomst af antibiotikaresistens, samt følge nye trends.

Forekomsten af resistente bakterier i husdyr og fødevarer bliver løbende overvåget. I EU er der regler for en harmoniseret overvågning af resistens i husdyr og fødevarer, og Danmark supplerer med en årlig overvågning af relevante produktionsdyr og fødevarer. Derudover gennemfører EU i den nuværende overvågningsperiode en række baselinestudier, blandt andet af husdyr-MRSA i slagtesvin og resistens i akvakultur. Resultaterne fra overvågningerne og baselinestudierne vil give os kendskab til den generelle situation i EU og Danmark, så passende tiltag kan iværksættes.

5.1.2

Fortsat afrapportering af data til DANMAP

Fødevarestyrelsen vil fortsat bidrage med data til den samlede afrapportering af overvågningsdata for antibiotikaforbrug og -resistens i husdyr, i fødevarer og diagnostiske prøver i Danmark (DANMAP), samt gennem samarbejde med Danmarks Tekniske Universitet (DTU) og Statens Serum Institut (SSI).

Fødevarestyrelsen bruger den integrerede overvågning i DANMAP til at udpege kommende fokusområder og risikobaseret overvågning. DANMAP er central for at følge og opfange trends og sammenholde udviklingen af resistens og forbrug i dyr og fødevarer med udviklingen hos mennesker. DANMAP rapporten offentliggøres årligt på: www.danmap.org

5.1.3

Optimering af overvågning af forbrug af antibiotika

Fødevarestyrelsen vil arbejde for at optimere eller supplere den nuværende overvågning af antibiotikaforbrug og -resistens med følgende tiltag i 2024-2027:

Bedre data på dyreartsniveau

Fødevarestyrelsen vil understøtte arbejdet med det nye krav om indberetning til EU for brug af antimikrobielle lægemidler på dyreartsniveau, som gør det muligt at sammenligne det danske forbrug af antibiotika mere detaljeret med de lande, som Danmark almindeligvis bliver sammenlignet med.

Siden januar 2022 har der været krav om, at EU-lande skal overvåge forbruget af antibiotika til produktionsdyr på dyreart- og besætningsniveau. Fra 2027 og frem skal man også indberette data for forbruget af antibiotika til heste til EU, så dyrlægerne skal også indberette data for dette forbrug til VetStat fra januar 2026. Fødevarestyrelsen vil også påbegynde arbejdet med at forberede til indsamling af data for hund og kat, så der kan indberettes data til EU fra 2029.

Øget brug af WGS i resistensovervågning i Danmark og EU

Fødevarestyrelsen vil arbejde for, at det i EU bliver muligt at bruge DNA-baserede metoder i endnu større omfang end i dag – ved en eventuel revision af EU gennemførelsesafgørelse 2020/1729/EU. Øget brug af DNA-baserede metoder i resistensovervågningen både nationalt og i EU vil give et mere detaljeret datagrundlag at træffe beslutninger ud fra. Derudover er Danmark foregangsland i forhold til at bruge DNA-baserede analysemetoder til overvågning og vil fortsætte med at afsøge, hvordan dette kan blive styrket og forbedret.

Opgørelse i doser som supplement til kilo

Fødevarestyrelsen vil fremover foranledige, at opgørelsen af forbruget af antibiotika til grise bliver suppleret med angivelse af doser, så det kan sættes i relation til populationen, og dermed give et indblik i udviklingen i behandlingsintensiteten.

Antibiotikaforbruget har hidtil været opgjort som total mængde kg aktivt stof per dyreart. Opgørelser på dyreart skal differentieres i forhold til aldersgrupper for at give et mere fyldestgørende overblik over, hvordan antibiotika bliver brugt i besætningerne. Da langt det største forbrug bliver registreret til grise, er der et særligt fokus på udviklingen her.

5.1.4

Fortsat løbende overvågning af antibiotikaforbrug i VetStat

Fødevarestyrelsen vil fortsat bruge VetStat som grundlag for videreudvikling af initiativer til at overvåge og regulere forbruget af antibiotika i husdyrproduktion med særligt fokus på flokbehandling og antibiotika, der er kritisk vigtig til behandling af mennesker.

VetStat-databasen har siden 2000 muliggjort realtid overvågning af brug af lægemidler til dyr i Danmark og giver indsigt på både besætnings- og dyreartsniveau. Derudover danner VetStat grundlag for Danmarks forpligtigelse til at indberette brug af antimikrobielle lægemidler til dyr til EU, samt den veterinære brug af antibiotika i DANMAP-rapporten.

5.1.5

Forskningsbaseret overvågning af AMR i fødevarer og dyr

Overvågning af husdyr-MRSA i produktionsdyr

Fødevarestyrelsen fortsætter overvågning af husdyr-MRSA efter reglerne på området. Overvågningen er planlagt, så alle relevante kategorier af levende produktionsdyr bliver undersøgt over en fireårig periode. Viden om forekomst af husdyr-MRSA er vigtig for at beskytte mennesker, da bakterierne kan føre til uhelbredelig blodforgiftning. Overvågningen giver sundhedsvæsenet mulighed for, at vejlede i beskyttelse mod husdyr-MRSA til relevante borgere, f.eks. personer med hyppig kontakt til en husdyrart med høj forekomst af bakterien. Ligeledes kan spredning på hospitaler mindskes, hvis dyrekontakt og MRSA-status kendes. Overvågningen af forekomsten af husdyr-MRSA i hver dyreart kan også danne grundlag for bekæmpelse i dyrene, hvis det bliver nødvendigt.

Overvågning af AMR i husdyrpatogener

Fødevarestyrelsen vil i samarbejde med Københavns Universitet og Statens Serum Institut udvikle og optimere det etablerede overvågningsprogram for mikrobiel resistens i husdyrpatogener. Det kan danne basis for at vurdere og håndtere risiko for udvikling og spredning af resistens for at sikre en effektiv behandling og et lavt antibiotikaforbrug.

Som en del af overvågningen foretages målrettet prøveindsamling fra udvalgte dyrearter, og der bruges WGS på udvalgte kliniske stammer. Overvågningen omfatter blandt andet resistens i bakterier fra mælkeprøver ved mastitis samt resistensdata for de hyppigste patogener hos svin.

Risikovurderingsværktøj til fund af kritisk resistens i fødevarer

Fødevarestyrelsen har særligt fokus på resistens mod antibiotika, der er kritisk vigtig til behandling af mennesker og vil i 2024-2027 arbejde med at opdatere, videreudvikle og implementere den model, som Danmarks Tekniske Universitet udviklede til Fødevarestyrelsen i 2020. Modellen kan vurdere risikoen ved fund af kritisk resistens i fødevarer. Modellen skal sikre en ensartet håndtering af eventuelle fund.

Forskning i ”staldgangsdiagnostik”

Fødevarestyrelsen vil som led i myndighedsbetjeningen bede Københavns Universitet og SSI gennemføre en række projekter for at udvikle og belyse forbedrede metoder til diagnostik af infektiøse sygdomme hos grise.

Sunde husdyr med et ansvarligt og lavt forbrug af antibiotika

Fødevarestyrelsen vil fortsat have fokus på sunde husdyr med et ansvarligt og lavt antibiotikaforbrug - både af hensyn til dyrevelfærden, for at sikre et bæredygtigt dansk landbrug og for at sikre menneskers sundhed. I dette arbejde er de praktiserende dyrlæger en vigtig brik som primære rådgivere for de danske landmænd.

Siden slutningen af det 18. århundrede har der været fokus på at udrydde specifikke smitsomme husdyrsygdomme. I 1999 lykkedes det de danske landmænd at udfase antibiotiske vækstfremmere ved at have fokus på dyresundhed, smittebeskyttelse og en robust produktion.

Målsætninger for et ansvarligt og lavt forbrug af antibiotika:

- At nedbringe forbruget af antibiotika til produktionsdyr til den politisk fastsatte målsætning i Fødevare- og Veterinæraftalen om en 8 pct. reduktion med udgangspunkt i 2018 niveauet ved udgangen af 2027.
- At fastholde det lave forbrug til produktionsdyr af de antibiotika, som er kritisk vigtige for at behandle mennesker (2023 niveau).

5.2.1

Videreudvikling af supervision af dyrlæger

Fødevarestyrelsen vil have fokus på at udvikle supervisionen af dyrlæger ved at udvide brugen af data i VetStat til f.eks. benchmarking af dyrlægers brug af antibiotika, samt til at identificere ordinations-mønstre i forhold til brug af visse antimikrobielle lægemidler og metafylakse. Disse emner kan indgå i den faglige dialog mellem Fødevarestyrelsen og dyrlægerne som led i supervisionen gennem vidensdeling og nudging.

Den tekniske udvikling, der kan muliggøre benchmarking af dyrlæger, vil kræve særskilt finansiering, men det er besluttet i Fødevare- og Veterinæraftalen, at der i aftaleperioden igangsættes en forundersøgelse med henblik på at estimere udgifterne forbundet med denne indsats.

5.2.2

Forbedring af smittebarrieren ud af og ind i besætninger med produktionsdyr

Fødevarestyrelsen vil iværksætte et projekt om smittebeskyttelse, der bl.a. skal gennemgå lovgivningen på området og gøre viden mere tilgængelig for alle. Det gælder både internt i Fødevarestyrelsen samt eksternt for rådgivere (f.eks. dyrlæger) og for operatører med ansvar for smittebeskyttelsen i en virksomhed, uanset om det er en besætning, et slagteri, eller en ejer af et familiedyr (f.eks. hund eller kat).

5.2.3

Evaluerings af reglerne om sundhedsrådgivningsaftaler til grise og kvæg

Fødevarestyrelsen vil som led i en evaluering af reglerne for sundhedsrådgivningsaftaler undersøge, om reglerne kan revideres, så de i højere grad understøtter en mere ansvarlig brug af antibiotika.

Sundhedsrådgivningsaftalerne giver besætningsansvarlige en række muligheder for selv at behandle deres dyr med antibiotika, herunder information om, hvordan man bedst muligt kan bruge de handlingsplaner, dyrlægen skal udarbejde ved ordinerings af lægemidler til flokbehandling.

5.2.4

Undersøgelse af mulighed for øget afgift på antibiotika

Fødevarestyrelsen vil med hjælp fra eksterne samarbejdspartnere undersøge muligheden for at øge afgifterne forbundet med brug af antibiotika, eller skabe en yderligere differentiering af afgiftsstrukturen for at understøtte en ansvarlig brug af antibiotika til dyr.

Der har i en række år været større afgifter forbundet med brug af antibiotika end andre veterinære lægemidler. Der er desuden en differentiering, så det er dyrere at bruge antibiotika, der er kritisk vigtig for behandling af mennesker.

5.2.5

Medicinkontrol i besætninger med en målrettet indsats i forhold til vejledning

Fødevarestyrelsen kører i 2024 en prioriteret indsats om medicinkontrol i grise, kvæg og fjerkræbesætninger med højt antibiotikaforbrug. Denne kontrolindsats er planlagt udvidet i 2025-2027 kombineret med målrettet information om antibiotika og resistensudvikling til besætningsejere og dyrlæger.

Kontrollen fokuserer på korrekt brug, håndtering og indgivelse af antibiotika i forhold til anvisninger, forskrifter og besætningsdiagnoser udarbejdet af de praktiserende dyrlæger. Formålet er at fremme en ansvarlig brug af antibiotika i besætninger og om muligt nedbringe forbruget. Der vil ved kontrollen blive vejledt generelt om ansvarlig brug af antibiotika i forhold til hygiejne, virkning i forhold til dosis, administrationsveje og resistensudvikling. På baggrund af kontrollen i besætningerne vil dyrlæger, som ordinerer medicin i besætningen, kunne udpeges til kontrol. Fokus i denne dyrlægekontrol vil være medicin og sundhedsrådgivning på baggrund af observationer og fund i besætningen, med fokus på antibiotikaforbrug og behandlingsregimer med antibiotika.

5.2.6

Fortsat aktivt samarbejde med Det Veterinærmedicinske Råd

Fødevarestyrelsen vil fortsat arbejde aktivt sammen med Det Veterinærmedicinske Råd om at kvalificere og udvikle nye tiltag og så vidt muligt omsætte dem til handlinger, herunder som fastsat i Fødevare- og Veterinæraftalen undersøge muligheden for at justere på "Gult Kort".

Arbejdet i Rådet skal bidrage til, at Fødevarestyrelsen løbende udvikler og forfiner metoder til at nedbringe antibiotikaforbruget. Fødevarestyrelsen sekretariatsbetjener Rådet, der er kommet

med en række anbefalinger til, hvordan forbruget af antibiotika kan reduceres samt om håndtering af husdyr-MRSA i forskellige dyrekategorier, hvor forekomsten har været over 10 procent på besætningsniveau.

5.2.7

Styrket dialog med erhvervet om management

Fødevarestyrelsen vil styrke den løbende dialog med erhvervet om metoder i produktionen, der kan medvirke til at reducere forbruget af antibiotika – dels gennem eksisterende dialogfora og dels ved selvstændige initiativer.

Det er velkendt, at god husdyrmanagement, herunder medarbejdernes bevidsthed om egen adfærd, er væsentlige parametre for biosikkerhed i besætninger. Effektiv smittebeskyttelse kan nedbringe forbruget af antibiotika, da færre sygdomme betyder et mindre behandlingsbehov.

5.2.8

Understøtte yderligere reduktion i antibiotikaforbruget til produktionsdyr

Fødevarestyrelsen vil i overensstemmelse med Fødevare- og Veterinæraftalen igangsætte indsatser til at understøtte en yderligere reduktion i antibiotikaforbruget frem mod 2027, herunder en sænkning af grænseværdierne i Gult kort-ordningen, med særlig prioritering af smågrise, opdatering af Fødevarestyrelsens antibiotikavejledninger og undersøgelse af alternativer til antibiotika.

Målrettet kommunikation for at bidrage til oplyste valg

Fødevarestyrelsen vil styrke kommunikationen om eksisterende og nye tiltag, der skal reducere AMR, overfor både forbrugere, interessenter og producenter. Dette skal gøre dyrlæger og landmænd i stand til at træffe oplyste valg, når de skal behandle deres dyr og give forbrugerne et oplyst grundlag til at vælge kød i køledisken og tilberede det derhjemme.

Målsætninger for målrettet kommunikation:

- At styrke vidensniveauet om brug af antibiotika og om resistens.
- At dyrlæger og landmænd kan træffe oplyste valg ved behandling af deres dyr, og give forbrugerne et oplyst grundlag til at vælge kød i køledisken.

5.3.1

Opdatering af vejledninger om antibiotika til grise og kvæg

Fødevarestyrelsen vil opdatere vejledninger med den nyeste viden om behandling med antibiotika af infektionssygdomme hos grise og kvæg. Vejledningerne baseres på en evaluering af effekt og risici og skal udarbejdes på baggrund af vurderinger fra eksperter på området. Vigtige interessenter, som Den Danske Dyrlægeforening, skal høres i processen for at sikre forankring hos erhvervet, ligesom Fødevarestyrelsen vil udbrede kendskabet til vejledningerne via dialog og samarbejde med erhvervet.

Vejledningerne er målrettet praktiserende dyrlæger.

Opdateringen skal sikre, at de praktiserende dyrlæger har det bedst mulige grundlag for at tage beslutning om en effektiv antibiotisk behandling, og samtidig modvirker risiko for udvikling af resistens.

5.3.2

Opdatering af information om antibiotikaresistens på FVST.dk

Fødevarestyrelsen vil gennemgå, opdatere og videreudvikle den nuværende information om AMR på Fødevarestyrelsens hjemmeside fvst.dk i 2024-2027 for at styrke informationsniveauet.

5.3.3.

Videreførelse af husdyr-MRSA Rådgivningstjenesten

Fødevarestyrelsen vil i overensstemmelse med Fødevare- og Veterinæraftalen fortsætte Rådgivningstjenesten for husdyr-MRSA, der har eksisteret siden medio 2014, for at vejlede, rådgive og undervise om husdyr-MRSA til både sundhedspersonale, borgere og fagpersoner med tilknytning til griseproduktion.

5.3.4

Videreførelse af husdyr-MRSA hygiejnekurset

Fødevarestyrelsen vil videreføre hygiejnekurset for husdyr-MRSA for fortsat at sikre, at personer, der håndterer levende grise, kender til smittebeskyttelse i forhold til husdyr-MRSA, så husdyr-MRSA ikke kommer ud til det omgivende samfund.

5.4

Høj prioritet af nationalt og internationalt samarbejde

Fødevarestyrelsen giver høj prioritet til at udbrede danske erfaringer til andre myndigheder og organisationer og samtidig lære af andre lande, som har fundet gode løsninger i kampen mod AMR. Danmark deltager aktivt i internationale fora om AMR i produktionsdyr og fødevarer.

Målsætninger for internationalt samarbejde:

- At udbrede de danske erfaringer samt sikre dansk indflydelse, når vigtige beslutninger træffes internationalt.

De konkrete tiltag beskrives nærmere på næste side.

5.4.1

Øget samarbejde på tværs af myndigheder i Danmark

Fødevarestyrelsen vil arbejde aktivt for at formalisere og strukturere det danske samarbejde på resistensområdet blandt andet ved at oprette en tværfaglig koordinerende gruppe (Intersectorial Coordinating Mechanism).

For at sikre en effektiv og koordineret indsats mod AMR i et One Health perspektiv er det vigtigt, at alle relevante sektorer kan udveksle erfaringer i et etableret og formelt samarbejde. Dette understreges af WHO's globale handlingsplan mod AMR og i henstillingen fra Rådet for den Europæiske Union om at intensivere EU's indsats for at bekæmpe AMR med en One Health tilgang.

5.4.2

Sikring af Danmarks interesser i international forskning

Horizon Europe's partnerskab

Fødevarestyrelsen vil fortsat deltage som partner i Horizon Europe's EU Partnership for Animal Health and Welfare (EUP AHW) sammen med ca. 90 andre organisationer og repræsentere Danmark i Governing Board sammen med Innovationsfonden. I det første års arbejdsprogram ligger blandt andet et stort internt projekt for overvågning af resistens i dyrepatogener i landdyr og vanddyr for både tamdyr og vilde dyr. Projektet er medfinansieret af rammeaftalerne.

EU-projekt JAMRAI-II

Fødevarestyrelsen vil fortsat deltage i forskellige arbejdsplaner under EU-projektet JAMRAI-II (European Union Joint Action on Antimicrobial Resistance and Healthcare-Associated Infections), der arbejder med nationale handlingsplaner for AMR, "antimicrobial stewardship" samt overvågningssystemer. JAMRAI-II har til

formål at støtte de enkelte medlemslande i at udvikle, opdatere og implementere deres nationale handlingsplaner mod AMR. Projektet under EU4Health varer indtil 2027.

5.4.3

Sikring af Danmarks interesser i international sammenhæng

Det nordiske samarbejde under Nordisk Råd

Fødevarestyrelsen vil fortsat bidrage til arbejdet i ekspertgruppen for One Health AMR-samarbejdet i regi af Nordisk Råd, hvor Danmark bidrager både på ekspert- og strategigruppe niveau. Dette forum giver mulighed for erfaringsudveksling og samarbejde med basis i den nordiske hvidbog, som er en guide udarbejdet af Nordisk Råd. Værtskabet for de årlige møder i den nordiske ekspertgruppe skifter mellem de nordiske lande. Danmark er vært i 2026.

Aktiv deltagelse i EU-samarbejdet om AMR

Fødevarestyrelsen vil fortsat prioritere deltagelse i EUs One Health AMR netværksgruppe. Fødevarestyrelsen vil arbejde for, at AMR bliver ét af fokusområderne under det danske EU-formandskab med et stærkt One Health perspektiv fra planlægning til afholdelse. Dette skal sikres gennem en tæt kontakt med sundheds- og miljømyndighederne både i tiden op til formandskabet og under dette. EUs netværksgruppe holder møder to gange om året virtuelt og fysisk. I andet halvår 2025 har Danmark formandskabet. Gruppen arbejder på at mindske resistens på europæisk plan, da dette er første skridt til at reducere AMR globalt.

Bidrag til international overvågning af forbrug

Fødevarestyrelsen vil fortsat levere VetStat-data til EU såvel som til WOA. Dette er Danmarks bidrag til en international overvågning af forbruget af antimikrobielle lægemidler.

5.4.4

Vidensdeling og deling af danske erfaringer

Strategiske sektorsamarbejdsprojekter (SSC)

Fødevarestyrelsen vil fortsat bringe danske erfaringer med ansvarlig brug af antibiotika til dyr samt overvågning af antibiotikaforbrug og -resistens i spil i Udenrigsministeriets SSC. Fødevarestyrelsen vil derigennem hjælpe samarbejdsmyndighederne i den globale kamp mod AMR.

Baltic One Health One Plan (BALTOHOP)

Fødevarestyrelsen vil fortsat støtte implementering af de baltiske landes nationale handlingsplaner for AMR. Danmark (Fødevarestyrelsen og SSI) deltager sammen med Sverige og Norge i et kapacitetsopbyggende projekt i de baltiske lande for at fremme ansvarlig brug af antimikrobielle lægemidler (antimicrobial stewardship). Projektet ledes af Sverige og er finansieret af NordForsk under Nordisk Ministerråd. Projektet løber fra 2023-2025.

5.4.5

Styrket samarbejde mellem FVST og ICARS

Fødevarestyrelsen vil fortsat støtte op om International Centre for Antimicrobial Resistance Solutions (ICARS), herunder fortsætte dialog og samarbejde særligt i relation til myndighedssamarbejde af forskellig karakter med tredjelande, herunder SSC-projekter og ministeriets udsendte. ICARS er etableret på dansk initiativ med den mission at samarbejde med lav- og mellemindkomstlande i deres bestræbelser på at reducere antibiotikaresistente infektioner. ICARS udvikler skræddersyede løsninger sammen med regeringer og forskere, som derefter implementerer dem på stedet ved hjælp af ICARS-finansiering og ekspertise.